Ч. 214 Неділя 25 вересня (7 жовтня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: удиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациі „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Промова пос. Ол. Барвіньского

виголошена дня 1 жовтня підчас ґенеральної дебати при буджеті Міністерства справ заграничних. (Після стеноґрафічних записок).

Висока Делеґацие! Коли забираю голос в тім вис. зборі підчас дебати над прелімінарем Міністерства справ заграничних, то цілком не маю наміру запускати ся на широку область заграничної політики і в далекосяглі політичні заявленя. Але помимо того най мені буде вільно по заявленях зі сторони Впов. передбесідників, висказати чувства і погляди руского народу числячого 21 міліонів душ, з чого три міліони належать до нашої монархії, і котрі — помимо всіх відтінків та різниць партийних, які цілком природно мусять бути в кождім живім народі — з непохитною вірностию стоять при нашім улюбленім Монарсі і габсбурґскій династиї та при австро-угорскій монархії. *(Славно!)*

Зарівно як Найвисша промова так і експозе Є. Е. Міністра справ заграничних в комисиі буджетовій зазначили загальну політичну ситуацию вповні користною, а відносини до поодиноких держав дружнійшими, так що оправдана наша надія на можність, також і в будучности без перешкоди користати з добродійств мира. Се потішаючий факт, що удержане мира, котре есть цілию тридержавного союза, не лиш вжило ся в пересьвідчене населеня, входячого в склад тридержавного союза, але що також держави, котрі доси досить далеко стояли від тридержавного союза, покидають мало по малу недовіре до него і признають властиву ціль політики тридержавного союза. Се тим більше потішаюче, що не лиш такі держави як н. пр. Румунія і Анґлія дружнійше відносять ся до західно-европейских держав центральних, але що також Франция і Росия, котрі заняли були досить недовірчиве становище супротив тридержавного союза, заявляють більше зичливу прихильність.

Тож если удержане мира має велике значіне для нашої монархії взагалі в такім часі, коли бережене материяльного добробиту вимагає як найбільшого напруженя всіх наших сил, то се вельми важне для моеі вузшої вітчини, Галичини, котра необходимо потребує мира для свого культурного розвитку.

Дуже користні успіхи нашої мирної політики має завдячити австро-угорска монархія управі Міністерства справ заграничних, котру веде від многих літ Є. Е. Міністер справ заграничних з великою сьвідомостию і надзвичайним талантом. Тож понятно, що ціла делеґация приняла заявлене Є. Е. Міністра в комисиі буджетовій однодушно з великим вдоволенем, а я думаю, що ми всі бажаємо, щоби відносини до поодиноких держав оперті на тій випробованій основі удержали ся і скріпили ся та щоби си політика тридержавного союза могла мати як найкрасші успіхи.

Що правда, то з молодо-ческої сторони піднесено против тої політики протест, котрий повтарає ся в тім вис. зборі від трех літ. Ту політику осуджує ся з причин економічних, політичних і національних, Россию ставляє ся природним, історичним союзником Австриі, а союз з нею вихвалює ся яко увільнене від давних тягарів войскових і представляє ся єго симпатичним для вельми значної більшости славяньского населеня Австриі.

Нестійність тих мотивів виказав вже Є. Е. п. Міністер справ заграничних в своїм експозе так основно, що уважаю злишним про се говорити. Однак най мені буде вільно дещо сказати про национальні чувства, котрі після бажаня молодо-ческих делеґатів мали би бути мірoдатними в нашій заграничній політиці. Дуже сумніваю ся, чи більшість ческого народу, а вже не говорити о вельми значній більшости славяньского населеня нашої Монархії, повитала би симпатично розвязане тридержавного союза і союз з Россиєю, тим більше, що я сам знаю, а се й признали мені також деякі молодо-ческі посли, що симпатиі, голошені российскими орґанами панславістичними для славяньских братів инакше звучать а инакше заявляють ся зі стороны системи, яка там панує. Досить згадати лиш про звістну всім славну Кавльбарсияду і про ті сумні досьвіди, яких зазнали ческі поселенці на Волини і в инших областях Росиі під взглядом национальним і віроісповідним.

Однак полишаючи се власному осудови дотичних народів славяньских, хочу лиш дуже коротко пояснити становище руского народу, котрий я тут маю честь заступати і прошу вибачити, если при тім доторкнусь минувшини та дещо надужию терпеливости Вис. збору.

Руский нарід, по велико-руским найчисленнійший між Славянами, служив довгі століття для християньскої Европи заборолом против переваги азийских орд. Русини, покорені Литовцями, принесли їм свою культуру, а руска мова була довгий час мовою урядовою і двірскою литовскої великокняжої династиї Ягайлонів. Прилученем руских княжеств, приналежних до Литви, стала польска республика великою державою, що сягала від Чорного до Балтийского моря і мала великий вплив на події австрийских країв дідичних. По війнах

Чорний кіт.

Новеля Едґара А. Пое).*

Подія, котру я гадаю ту оповісти, дуже дивна, хоч притім зовсім собі звичайна. Я не сподіваю ся, що люди будуть їй вірити, та й не жадаю навіть того. Було-б се справді божевільностию, жадати віри в такім випадку, в котрім і я сам не можу вірити свому розумови. Але-ж я при здоровім розумі, а таки не скажу, щоби то був сон. Завтра прийде ся мені померти, і тому нині хочу скинути великий тягар зі своеі совісти. Відтак хочу на осуд сьвіта подати ясно і коротко, без великого заходу, кілька чисто домашніх подій. Ті події з часом збудили у мені відразу, мучили мене і готові замучити. А я й не бажаю розслідити, чому так. В мені будять сі події тілько відразу і переляк. Иншим людям можуть они видати ся радше чудними як страшними. Може колись удасть ся якомусь писателеви, пояснити природним способом се, що тепер мені здає ся марою. Розважнійший і більше льоґічний ум, як мій, не так скоро вражливий, побачить може у тих подіях, про котрі я без страху і омерзіня не можу говорити, нічо більше, тілько звичайний ряд зовсім природних причин і наслідків.

Від дитини знали мене, як дуже послушного і лагідного чоловіка. За мої лагідні чувства висьмівали мене здавна мої товариші. Особливо любив я звірів, а що мене родичі пестили, то мені вільно було держати дома богато любимих звірів. З ними проводив я більшу частину мого часу і був тоді найщасливійший, коли їх годував та пестив. Чим більший виростав я, тим більша ставала й моя страсть до того, а коли вже став я мужчиною, то звірі були для мене найбільшою потіхою. Людям, що самі були прихильні і любили вірних та розумних собак, не потреба було й розказувати, чому з того мав я таке вдоволене. Безкористне, готове до пожертвованя привязане звіра промовить певно до серця кождому, що мав нагоду пересьвідчити ся, які то нераз бувають люди неприязні, невірні, підлі і непевні.

Оженив ся я завчасу і був рад, що у моеі жінки була зовсім подібна вдача, як у мене. Замітивши мою прихильність до домашних звірів, старала ся она при кождій нагоді добути як найприхильнійших звірів до дому. Таким чином мали ми у себе пташки, золоті рибки, гарного пса, крилика, малу малпу і кота.

Кіт був собі незвичайно великий і гарний, чорний як уголь, а мудрий такий, що аж диво. Тій мудрости не могла надивувати ся моя жінка, що була троха забобонна; она часто згадувала здалека то народне повіре, після котрого чорні коти то відьми, що перекинулись у котів. Згадую про се не для того, щоб справді моя жінка вірила в се, а так лише случайно прийшло оно мені тепер на думку.

Кіт називав ся Плютон і був моїм найбільшим любимцем та товаришем до забави. Я сам годував єго і він ходив за мною слід у слід, по цілій хаті. А коли я потребував вийти на улицю, то єго з тяжкою бідою можна було здержати.

Так жили ми собі в приязни довгі літа. За той час погіршила ся дуже моя вдача і мій характер, а все через того диявола, через піяньство, до чого я не можу без сорома признати ся. З дня на день робив ся щораз більше хмарним, образливим і безпощадним для других. Навіть і жінки не шанував я, тілько сварив та докоряв, а вкінци й побив єі. Легко здогадати ся, що й мої любимці почули на собі зміну мого настрою. Я не лише забував про них, але іноді й знущав ся над ними. Лише на Плютона мав я ще яку-таку увагу і не мав сьмілости знущати ся над ним, хоч я собі з того нічо не робив, коли показав свій гнів на крилику, на малпі, а навіть на собаці, коли случайно або з прихильности до мене зайшли мені в дорогу. Моя слабість брала щораз більше верх наді мною, бо чи й є яка більша слабість, як та від уживаня алькоголю?! Так от-

*) Едґар Алян Пое, славний письменник американьский, родив ся 1809 року в Бальтіморе а номер 1849. В новели „Чорний кіт“ показана в недорівнаний спосіб мука нечистої совісти.

козацких, викликаних політикою пізнійших володарів Польщі, прийшла вельми значна частина руских країв під власть держави московскої, котрій Русини тим способом допомогли не лиш до теперішного великодержавного становища, але також до культурного розвитку, бо рускі учені і писателї з Кієва перенесли культуру до варварскої Москви. Однак автономія, яку заварували собі козаки, була пізнійшими володарями Россиї мало-помалу знищена, кожда заява національної самосьвідомости придавлена і гноблена, а руска мова прогнана з церкви, школи і публичного житя. Се для Европейця майже неімовірне, що в Россиї в 1876 р. міг появити ся указ, котрим зборонено ввозити рускі книжки і брошури, — панове могли би думати — імовірно політичні, социялістичні або взагалі аґітацийні письма — о нї! мої панове — ввозити рускі переклади письма сьвятого, гомерову Одиссею, руский журнал для родин, часопись для рускої молодежи і т. п. *(Слухайте! Слухайте!)* Рівнож і в самій Росиї зборонено видавати книжки і брошури в рускій мові, а сего так остро пильнують, що на примір одно перед тим указом видане руске популярне поучене о холері вже не сьміло появити ся в Кіеві і Одесї в 1892 роцї в другім виданю. *(Слухайте!)* В Росиї видають ся книжки шкільні в фіньскій, татарскій і инших мовах, але в рускій мові видати буквар остро зборонено, та для 18 міліонів Русинів в Росиї нема нїодної рускої школи народної. *(Слухайте!)*

Для того не лиш кождий Славянин, але взагалі кождий свободолюбний чоловік порозуміє, для чого Русини не мріють про союз з Росиею і не дають одушевити ся зміряючими до того висказами. Можна лиш жалїти, що в однїй европейскій державі під конець XIX столїтя можливий такий стан, котрий певно не може причинити ся до більше інтімних відносин між Австриею а Росиею, чого би я щиро хотів бажати.

Ті незвичайно нещастні міри Побідоносцева і его орґанів зміряють до того, щоби все зрусифікувати та загнати в рамена того панславистичного, а радше панросийского поліпа усе поглощаючого. О так, сей поліп простягає свої рамена навіть по Русинів, проживаючих по-за Росиею, щоби їх при помочи рафінованих аґітацийних зловити, а неслухняних налякати всїлякими тероризмом, який виконують его орудя, та спинити самостійний культурний розвиток Русинів в Австриї.

Сей нещастний стан, істнуючий в сусїднїй нам державі, скріпляє ще більше в рускім народі привязанє до Австриї, в котрій бачимо пристановище для свобідного і успішного розвитку. Тож скріплене самосьвідомости народної і розвиток індівідуальности народу руского заслугують на повну увагу і як найсильнїйшу підмогу зі сторони всїх дотичних чинників се лежить не лиш в нашім власнім але також і в інтересї наших племінних сусїдів в Галичинї, а зарівно в інтересї цїлої Монархії — культурним підвигненєм руского народу витворити заборола для Австро-Угорскої Монархії і західно-европейскої культури на окраїнах Всходу.

Тридержавний союз причинить ся також з своеї сторони до видвигненя і охорони того заборола. Длятого заявляю яко заступник Русинів, що годжу ся на політику тридержавного союза, котрої цїль удержане мира і котра придержуесь засади „Балкан для народів балканьских" та буду голосувати за буджетом. *(Славно! Славно!* Бесїдникови ґратулюють з многих сторін).

Перегляд політичний.

П. Міністер віроісповідань і просьвіти розпорядив рескриптом з дня 30 серпня с. р. до ч. 19.427, що сполучена з мужескою семінариею учительскою у Львові 4 кляса дівчат школи вправ з викладовим язиком руским, почавши від шкільного року 1894/5 має творити 4 клясу школи вправ з руским язиком викладовим, сполученої з женьскою семінариею учительскою у Львові.

Словеньский посол Шукле іменований центральним директором урядового видавництва книжок шкільних, а посол стирийский, належачий до сполученої лївицї нїмецкої, ґр. Штірґк, іменований радником в міністерстві просьвіти. Се послїдне іменоване має деяке значіне політичне, позаяк есть то уступка для сполученої лївицї нїмецкої, котра заєдно жалувала ся на то, що не має в міністерстві просьвіти достаточного впливу.

У Відни і Берлинї кружили вчера дуже непокоячі вісти о станї здоровля царя. З Льондону надійшла була вість, що цар вже й помер, але незадовго показало ся, що то була неправда. А все-ж-таки удержує ся упорна чутка, що в станї здоровля царя настало погіршене, настали якісь зміни в недузї, котрі що найменше можна назвати грізними. Цар перебуває тепер в Ялтї. Берлиньский лїкар проф. Ляйден радив цареви, щоби він їхав до Франциї або до Італії, але цар зі взглядів політичних спротивив ся тому. Тоги радив Ляйден виїхати на грецкий остров Корфу. Все вже було готове до сеї подорожи, але показало ся, що теперішний стан здоровля царя не дозваляє ему пускати ся в дальшу подорож.

З Петербурга доносять до Pol. Corr., що другий син царя вел. кн. Юрий перебуде через зиму не на Корфу з царскою родиною, але в Каірі. Яхт царский „Звізда полярна", котрим має Юрий їхати, пустив ся вже з Кронштадту в дорогу. Другий яхт „Царевна" готов вже також до дороги. Відїзд царя і его родини на Корфу відложений з причини погіршеня стану здоровля царя. Що до рути, то вибрав цар дорогу через Дарданелї; буде то отже перший случай в історії, що цар росийский стане в области Константинополя. Але може бути, що цар ще змінить дорогу. — Яке то погіршене, що настало в станї здоровля царя, годі знати; одні кажуть, що цар мав знову дістати удару апоплектичного, а другі говорять, що у него проявились ознаки зараженя крови.

Бюро Райтера доносить з Шанґаю, що в Монґолії вибухла ворохобня і на усмирене еї треба було вислати войско з Пекіну. Европейцї, що були в хіньскій службі, урядники митові утїкають з Пекіну, позаяк там настав великий неспокій і чужинцї не суть безпечні свого житя. Пять японьских кораблїв мало зявити ся коло Чу-сану, що в Нінґ-по викликало страшенний переполох. Характеристичним для відносин в Хінї, есть, що по всїх містах портових на саму вість о японьских кораблях ширить ся зараз страшенний переполох.

же і Плютон, що з лїтами постарів ся і зробив ся троха примховатим, почав наконець відчувати наслїдки мого недоброго настрою.

Одного вечера вернув я, як звичайно з шинку в містї дуже пяний до дому і менї видало ся, що кіт утїкає переді мною. Вхопив я его впоперек, а він, мабуть зі страху перед моїм гнївом, вкусив мене злегка в руку. На мене напала в тій хвили така диявольска лють, що я вже не тямив ся. Немов душа моя давнїйша утїкла з мого тїла, а натомість у кождій жилї засїла диявольска злість, підюджувана горївкою. Я виняв ножик з кишенї, отворив его, вхопив бідного кота за горло і помалу вилупив ему одно око. Коли тепер пишу про сей проклятий мій вчинок, то мене немов хто обсипує вперше гранею, а потім ледом

Проспавши ніч у тяжкій памороцї, встав я рано і скоро тілько опамятав ся, почув за свій злочин вчерашний щось таке, як би страх і муку совісти. Та не довго переслїдувало мене і мучило се чувство; моеї душі оно глубоко не зачепило. Я пішов знову запивати ся і в винї втопив всяку згадку про сю недїлю.

Мало-помалу кіт виздоровів. Яма на місци страченого ока виглядала вправді страшно, але кіт не чув мабуть уже нїякого болю. По давному звичаю ходив собі по хатї, тілько з великим перестрахом утїкав, коли я до него часом підійшов. З моеї давної прихильности до кота лишило ся ще тілько чутє, що мене то заболїло, коли звір, давнїйше такий ласкавий і вірний, показав ся тепер таким неприязним до мене. Але й то не тягло ся довго; як спершу було менї жалко, так потім стало гірко. На мою певну, неминучу погибіль збудив ся у мені дух, що силує чоловіка робити на перекір і бути впертим хоч би й у найгіршій роботї.

Тим духом фільозофія не занимає ся. А таки, як я певний, що душа моя буде жити, так певний я, що той дух суперечности чоловікови вроджений так, як инші чувства, що ворушують людске серце; той дух належить до тих первістних поривів, що надають напрям характерови чоловіка. Кілько то разів трафляло ся неодному, зробити щось соромного, негідного, дурного, а все лиш з тої причини, бо знав, що то недозволено робити! Хоч у нас жиють і добрі пориви, та чи не маємо ми все охоти нарушити закон лише для того, що все заказане нас дразнить?

Так отой то, кажу, перекірливий дух вселив ся в мене, щоби мене довести до погибели. Не знати чого і за що, на перекір добрим чувствам, забажало моє серце зробити кривду; якась страшна сила перла мене, дальше знущати ся над невинним звірем, а вкінци й убити его. Одного дня взяв я мотузок, заложив спокійно котови на шию і повісив его на галузи дерева. Сльози котили ся менї з очий, серце докоряло менї гірко, а я таки повісив кота; повісив, хоч знав, що він мене дуже любив і не дав менї нїякої причини до такого мученя; повісив, хоч я знав, що таким вчинком согрішив я, може й смертельний гріх заподіяв. За той гріх може й не доступлю щастя небесного, може моеї душі й не помилує милосердний та для всїх справедливий Господь наш небесний.

По тім дни, коли я зробив таку страшну річ, в ночи збудив мене нагло крик на тревогу. У мене горїло. Вже почали палити ся занавіси коло мого ліжка; цїлий дім стояв у поломіни. З тяжкою бідою вдало ся утечи менї, моїй жінцї і мому слузї з огню. Все пропало! Цїле моє майно і добро пішло з димом і я попав у розпуку.

Я й не хочу доказувати, щоби поміж сим нещастем а моїм соромним учинком мала бути така звязь, як поміж причиною а наслїдком. Але коли я так події разом лучу, то не хотїв би поминути нічого. На другий день по тій нещасній ночи прийшов я подивити ся на згарище. Всї мури повалили ся. Одинокий мур, що ще стояв, то була не дуже груба, поперечна стїна, що дїлила дім майже в половинї і сягала по моє ліжко в головах. Дивним дивом тинк на тій стїнї від огню не обвалив ся, може длятого, що его недавно наліпили. Перед тим муром збігла ся товпа людий, з котрих велика частина оглядала особливо одно місце докладно. Слова „диво дивне!" і такі инші зацікавили мене. Я приступив і на біло тинкованім мурі побачив, мов на горорізьбі, величезного кота. Очерти его були виконані справдї незвичайно старанно, а довкола шиї его був обвитий шнур.

Кинувши оком на сю мару — бо щож се було, як не мара? — я з перестраху та відрази трохи не впав. Але вкінци прийшла менї память на поміч. Я пригадав собі, що город, в котрім я повісив кота, припирає до самого дому. Скоро отже задзвонено на тревогу, в тім городї назбирало ся повно люда. Хтось мусїв відрізати кота від галузи дерева і крізь отверте вікно кинути менї в комнату, може на то, щоби мене збудити зі сну. Коли другий мур розсипав ся, жертва моеї жостокости попала може случайно в румовище сьвіжого тинку. Вапно розпалене огнем разом зі звіринним алькалї з падла могло витворити такий образ, як я побачив.

Таким способом пояснив я собі сю незвичайну подію і втихомирив скоро свій ум і совість, але фантазиї не міг утихомирити. Цїлі місяцї не міг я собі порадити, щоби позбути ся привидів задля того злощасного кота; за

Новинки.

Львів дня 6 жовтня.

— **Іменованя.** Краєвий Видїл іменував директором краєвої висшої школи рільничої в Дублянах Юлїя Фромля; інжинера Пинтовского старшим інжинером в технїчно-дороговім видїлї краєвого Видїлу, а дієтарія Гродецкого аплїкантом в манїпуляцийнім видїлї краєвого Видїлу.

— **Дирекция товариства „Днїстер“** надіслала нам отсе письмо з просьбою о оповіщене: Видїл краєвий повідомив рескриптом з дня 1 червня 1894 ч. 26115 дирекцию товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“ і дирекцию банку краєвого, що на будуче, будинки служачі за іпотеку для пожичок банком краєвим удїлюваних мусять бути постійно обезпечувані в однім з краєвих товариств асекурацийних, іменно в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, або в товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“ у Львові. По залагодженю формальностий повідомив банк краєвий письмом з дня 2 жовтня 1894 ч. 26.390 всї свої заступництва о повисшім рескриптї Видїлу краєвого. Отже на будуче буде банк краєвий приймати при удїлюваню позичок іпотечних також і полїси товариства „Днїстер“. Однако звертаємо увагу, що всї давнїйші довжники банку краєвого, котрі обовязали ся при затягненю позички обезпечити ся в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові і суть там обезпечені, мають на дальше там позістати, як довго триває їх зобовязане супротив банку краєвого. — *Дирекция „Днїстра“.*

— **Чарка і сварка.** Дня 15 вересня забавляли ся в Зеленім коло Жабйого, в коршмі Файбля Наймана тамошні господарі. Між ними були також камеральні побережники: Столащук і Василь Петращук. Арендар доливав зібраним напитку, а коли прийшло до сварні за-для якоїсь благої причини, жид випхав всїх з шинку на дорогу. Тут перемінила ся сварня в напад на побережників; їм повідбирали топірцї і покалїчили обох так страшно, що один з них Василь Петращук до тиждня помер. Виновників арештовано.

— **Забобони.** В Перерослї, надвірнянського повіта, в ночи з 29 на 30 вересня відкопав невислїджений злочинець на тамошнім кладовищи гріб помершого в часї ферій ученика Дмитра Овчарчука і розбивши домовину, украв кусник сьвічки з рук трупа і покриву з лиця. Люде кажуть, що ся крадїж стоїть в звязи з якимись чарами.

— **Трійнята.** В Мигові, повіта вижницкого на Буковинї породила одна селянка дня 30 вересня нараз троє дїтий, трох здорових і сильних хлопцїв. Урадований батько подав зараз просьбу до краєвого правительства о запомогу на виховане трох синів, котрих призначив до стану войскового.

— **Чисто по американьски!** В містї Дїгессітї в Північній Америцї стала ся кілька недїль тому назад така трагічна подія: Огородник Томпзон мав сего року дуже красні кавуни в своїм огородї, але самі найкрасші все єму хтось викрадав в ночи, заким ще они зовсїм доспіли. Єго взяла така злість, що він, аби пімстити ся на злодію, затрої два найкрасші кавуни стрихнїною (отрую, що робить ся з дерева т. зв. „вороячого ока“, а котра так сильна, що в одній хвили убиває чоловіка). На другий день були на поли, де росли кавуни, три трупи, одного паробка і двох хлопцїв; один з хлопцїв, то був син его сусїда Юрко Брайдс а другий — таки его власний син Феликс Томпзон. Коли сусїд довідав ся, що Томпзон отроїв єму сина, впав до него і застрілив его на місци револьвером.

— **Ґазове жерело.** В Темешварі на Угорщинї докінчено оногди верчене артезийскої кернициї на головній площи в тамошній кріпости. Верчене відбувало ся через пять лїт і виверчено керницю на 450 метрів глубоку. Отже оногди бухнула з тої керници сильна струя води до значної висоти а разом з водою став добувати ся з землї ґаз, котрий горить. Коли его запалено при отворі рури запущеної в керницю, ґаз горів червонавою поломінею, подібно як горить ґаз, котрим осьвітляють міста. Вода мала лагідний квасковатий смак. Тисячі людий збігли ся дивити ся на се цікаве з'явище природи. Цікава річ, чи й коли довертять ся у нас води на площи Вистави краєвої.

— **Добра відповідь.** Берлиньскі ґазети розповідають таку забавну історию: В містї Кіль в північній Нїмеччинї, де єсть воєнний порт нїмецкий, відбував ся в тамошнїм замку у кн. Генриха пруского баль, на котрий прийшов також і нїмецкий цїсар Вільгельм. Цїсар сказав, що він сим разом не хоче бути цїсарем, бо хоче трохи забавитись і сїв собі помежи дві панночки і розпочав з ними розмову та питає одну: „Щоби ви сказали на то, як би я заказав моїм офіцирам від маринарки женити ся?“ Панночка захлопотана лиш почервонїла ся і не знала, що на таке питане відповісти, а цїсар звернув ся тогди до другої і питає єї: „А ви що би на то сказали?“ Панночка не роздумуючи богато відповіла: „Найяснїйший Пане, то не може бути, бо би вам вимерла вся ваша маринарка.“

— **Згуба.** 108 зр. завинених в книжочцї чековій почтової каси ощадности — призначених для Тов. взаїмн. обезпечень „Фенїкс“ у Львові (8 десяти- 5 пяти- і 3 одно-ґульденові банкноти) загубив дня 5 с. м. о 10 год. рано аґент висше згаданого товариства в Бережанах, п. Александер Зволиньский ідучи на почту дорогою з передмістя „Хатки“ в напрямі до ринку. — Совістному віддавцеви жертвує пошкодований 20 зр.

— **Велика покуса.** Заприсяглий комісіонар для торговельних справ в Парижи Пїньоль, що мав довіре в широких кругах, продав на рахунок бар. Гірша богато цукру. Замість дати властителеви суму, яку одержав з продажи, в висотї 3,600.000 франків, явив ся Пїньоль в бюрї Гірша і заявив там, що особа, котрої назвища не хоче поки-що сказати, украла єму цїлу величезну суму. З причини, що Пїньоль обставав при своїм виказї, зробило бюро Гірша полїцийне донесене. Наслїдок був такий, що Пїньольта увязнено власне в хвили, коли вже з набитими куфрами хотїв утечи з Парижа. Комісареви полїциї повело ся наклонити Пїньольта, що признав ся до вини. Пїньоль вказав банки, в котрих зложив забрані грошї. І дїйстно, відобрано цїлу суму та віддано бар. Гіршови. Пїньольта задержано у вязници. Він оправдував ся тим, що за велика була покуса, щоби їй можна було оперти ся.

— **Добра посада.** В Брукселї помер воротар тамошного ратуша, котрий водив по нїм людий і показував їм, що цікавого можна в нїм побачити. Обчислено, що він мав із своєї служби 25.000 франків (около 12.000 зр.) річного доходу. Брукссльскі ґазети доносять тепер, що на ту опорожнену посаду подало ся вже множество людий, між иншими 33 адвокатів, 21 інжинірів, 3 хеміки, один астроном і один журналїст.

— **60.000 зр.** виносить головна виграна львівскої льотериї виставової. Звертаємо увагу наших поважаних читачів на се, що тягнене відбуде ся вже 16 жовтня.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 6 жовтня. В палатї панів закінчила ся вчера ґенеральна дебата над законом о свобіднім виконуваню практик релїґійних і рецепциї жидів. По голосованю приступлено до специяльної дебати і пять перших параґрафів ухвалено без зміни. Нинї дальша дебата над роздїлом о безвіроісповідности.

Берлин 6 жовтня. О якімсь погіршеню в станї здоровля царя не звістно тут нїчого. Вісти з Льондону і Копенгаґи не потверджують також тих непокоячих вістий о станї здоровля царя, як тут заалярмували біржу.

Лїдс 6 жовтня. Якийсь божевільний кинув ся на повіз, в котрім їхали князь і княгиня Йорскі і отворив дверцї від повоза, але прискочивший якийсь улан недопустив божевільного, щоби він влїз до повоза. Божевільного арештовано.

Берлин 5 жовтня. Börs. Ztg. доносить, що нїмецкий цїсар з родиною поїде і сего року до Аббациї на кілька недїль, а звідтам поїде до Венециї. Автентично о сїм нема нїчого.

Константинополь 5 жовтня. Адмірал Авелян одержав від султана велику ленту ордера Меджіде.

Льондон 5 жовтня. Вчерашна рада мінїстрів тревала півтора години. Зачувати, що настала повна згода кабінету що-до предложеного єму пляну для обезпеки анґлїйских підданих в Хінї.

— **У Львові** виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштує 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дїтий і молодежи; 36 аркушів друку, 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник полїтики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник лїтератури історії і фолькльору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаічні ч. І. 80 кр. ч. II 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. І. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. І. II. 1·20 зр. — **Пролісок**, збірник поезий Павла Граба ч. І. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. І. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. І. Трохима **Зїньківского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Стависького: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**“ 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух“** 10 кр. Історичну бібльотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий**.

той час будило ся у менї якесь неозначене чувство, щось нїби жаль, але то не був жаль. Дійшло до того, що я став нарікати на себе за убийство кота і в нужденних шинках, де я звичайно любив заходити, став шукати иншого любимця такої самої породи і подоби, що заступив би менї місце давнїйшого.

Раз в ночи, сам уже майже без памяти, сидів я, як звичайно, в норі шинковій і несподївано побачив якийсь чорний предмет на величезній бочцї горівки або руму, що була найважнїйшою річию в шинку. Кілька хвиль дивив ся я на дно бочки і що мене найбільше дивувало, то се, що я того премету давнїйше не замітив. Встав я, підійшов і поруках єго рукою. То був чорний кіт — дуже великий, такий великий, як Плютон, і майже зовсїм до него подібний, лише одним знаком нї. Плютон не мав на цїлім тїлї анї однїсенького білого волоска, а той кіт мав велику, хоч і не дуже замітну на око, біло-сорокату лапку, що покривала єму майже цїлі груди.

Як тілько рушив я кота, він встав, почав голосно мурликати, терти ся о мою руку і, здавалось, дуже радував ся, мене побачивши. Був то звір такий, якого я глядав. Зараз попросив я господаря, щоби продав менї єго. Господар і не бажав нагороди: я, каже не знаю, звідки той кіт у мене взяв ся, і не бачив єго вікони. Я гладив кота дальше і збираючись до дому, замітив, що він рад би за мною піти. Я пристав на се і подорозї схиляв ся деколи, щоби єго погладити. Прийшовши до дому, кіт привик зараз до всього і став великим любимцем моєї жінки.

(Конець буде.)

І Н С Е Р А Т И.

Велика Львівска Льотерия Виставова — **Тягнене невідкличнo 16 жовтня.**

Головні виграні

60.000 зр. 10.000 зр. 5.000 зр.

в готівці по потрученю лише 10% 78

Львівскі льоси виставові по 1 злр.

поручає:

Август Шелленберґ, Кіц і Штофф, Яков Штро, М. Кляpфельд, Сокаль і Лілієн, Осип Роснер, Густав Макс, М. Йонас.

Днїстер

Товариство взаїмних обезпечень

у Львові, улиця Валова ч. 11,

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, **припоручене Всеч. Духовеньству і всім в рним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординаріиятами всїх трех Епархий,** принимає обезпеченя від шкід огневих під найкористнїйшими услівями і можливо найнизшою оплатою.

Шкоди **виликують ся і виплачують ся сейчас** по пожарі.

☞ **Зголошеня** о уділене **аґенциї** в місцевостях, где нема аґентів „Днїстра", принимають ся. 20

На сезон осїнний поручаю мої машини і знаряди рільничі, молотільні, млинки, сїчкарні, англійскі ножі до сїчкарень, машини до шитя, машини до витисканя льну і маку, праси до олїю і т. д. Доброта моїх знарядів загально звістна, так що через довгі уже лїта мали они найбільший безперечно відбут в цїлій Австро-Угорскій монархиї, а жадна иниа краєва конкуренция невстигла менї пошкодити, позаяк виконане їх в кождім напрямі є добре а притім суть дешеві.

☞ Рабат 5% за збпране замовлень на товари. Просить ся при замовленях о подане докладної адреси, послїдної почти і стациї зелїзничої.

З поважанем:

Л. І. ПАТРАХ

експорт кіс і машин рільничих **в Стрию** (Галичина). 73

Найлучший і найздоровший

додаток до кави зернистої

Всюди можна дістати.

Поручена лїкарскими повагами

для женщин, дітей, терплячих на жолудок

½ кільо 25 кр. (50 сотик.)

Неодходимою для кождого дому і кождого аматора кави єсть

Катрайнера-Кнайпа-Солодова Кава

зі смаком кави зернистої 11

☞ Важне для кождої господинї і матери! ☜

Здоровле і добробит родини лежать по найбільшій части в руках жінки і матери. До неї проте звертаємо просьбу, щоб спробувала і завела „Катрайнера-Кнайпа-Солодову-Каву". Єсть то **найлучший, одинокий і що до натури найздоровший** додаток до кави зернистої. Жадна господиня не повинна довше бути обоятною па сю квестию, бож она має великаньске значінє так для **добробиту** як і **економиї**! В першім ряді подає ся, як **домовий продукт,** правдива **кава здоровля і кава родинна**! Сама в собі **з добрим смаком, здорова і поживна,** задержує **Катрайнера-Кнайпа-Солодова-Кава** яко додаток до кави зернистої її улюблений аромат. Прошу зачинати від **одної третини додатку,** а після смаку можна й відтак підвисшити аж **до половини** і висше! Що за **велика ощадність** отже супротив всїх дотепер уживаних **суроґатів,** котрі раз що самі в собі суть неспоживні, надто ще дуже часто суть шкідливі здоволю, а в кождім разї суть лиш **средствами забарвляючими.** Що також кава зерниста сама пита, є „трутиною" і справляє болї жолудкові і нервові, склонність до вибуху крови, трясенє рук і т. д., о тім знає кожда господиня. Як отже конечним мусить їй бути додаток, котрий по при **згадані добрі сторони усуває заразом здоровлю шкідливі дійствія кави зернистої.** Нечуваний успіх від недавного запровадженя єсть найлучшим доказом сего.

„Катрайнера-Кнайпа-Солодова-Кава" випабляє ся кромі того тепер так знаменито, що кожде відповідно до обставин улучшене її відпадає і лиш **з кавою зернистою разом змелену і наляну, можна приготовляти переважно в кождий дотепер уживаний спосіб.** Для хорих і слабовитих осіб, **а іменно для дітий нема абсолютно знаменитшого средства поживного як кава солодова,** котру меле ся, 5 мінут варить ся, відцїджує ся і заправляє ся **медом** (або **цукром**) і **молоком.** Єсть **річею совісти** для кождої матери, щоби сего спробувала, а она і дїти **без неї вже більше не обійдуть ся.**

NB. **Задля дешевих наслїдувань прошу уважати при закупнї на назву** ☞ **Катрайнер** ☜ **Товари відважувані або в пакетах обчислених на обманьство прошу безусловно звертати назад.**

З друкарнї В. Лозинського під зарядом В. І. Вебера.